

Leigh Bardugo

# Răzbunarea ciorilor

---

Al doilea volum al seriei  
*Banda celor șase ciori*

Traducere din engleză de  
Laurențiu Dulman



*Pentru Holly și Sarah, care m-au ajutat să construiesc;  
pentru Noa, care a avut grija ca zidurile  
să rămână în picioare;  
pentru Jo, care m-a ajutat să rămân și eu în picioare.*

*Insula  
rătăcită*

LEPLIT

NOVYI  
ZEM

WEDDLE

*Portus Reb*

*Portus Eames*

SHRIFFPORT

*Capus  
Eames*

COFTON

*Colemille  
Sudice*

JELKA

VILKI

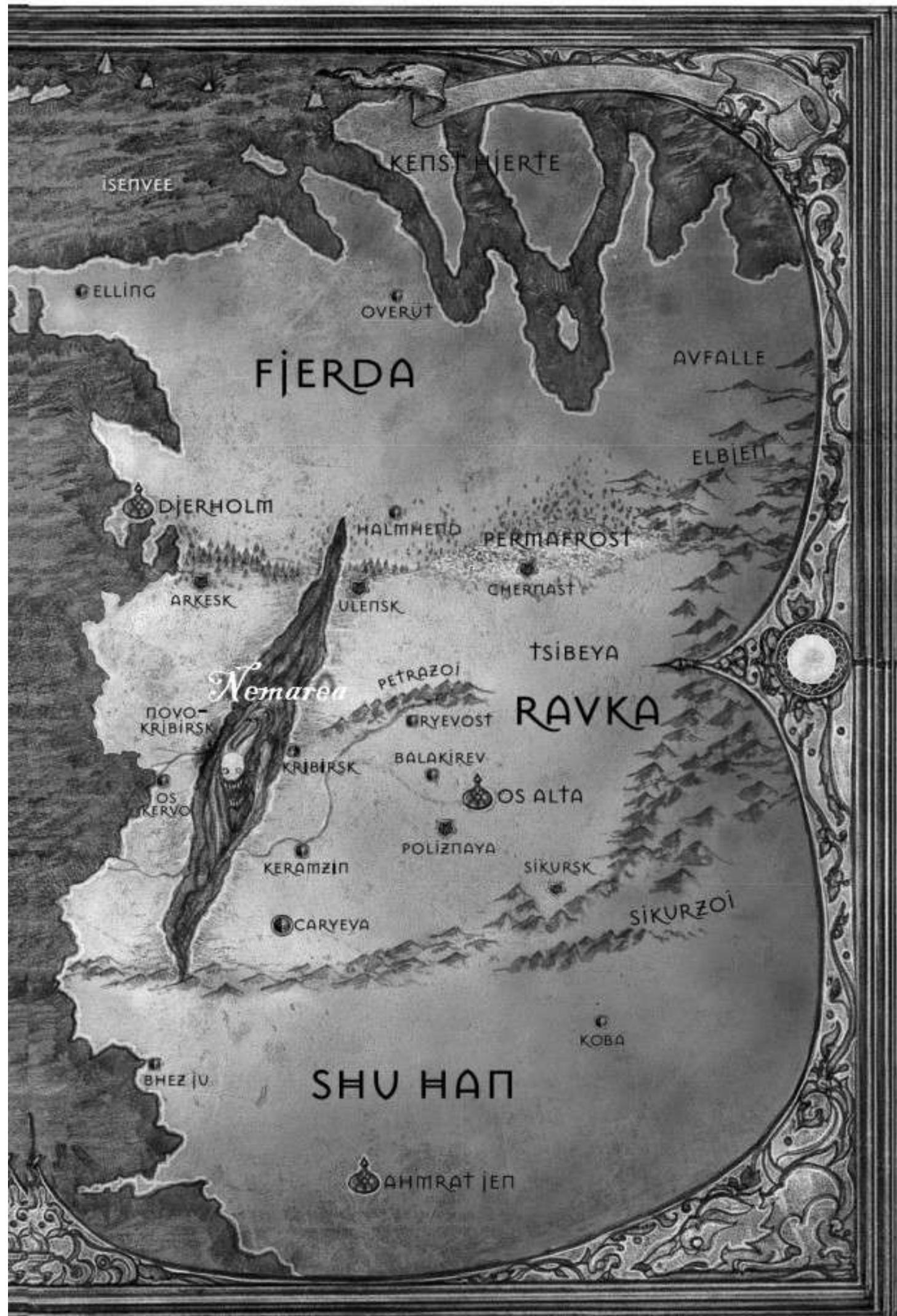
*Drumul caselor*

*Marea  
adevărată*

KETTERDAM

*Op  
princip  
adânci*

*Ilustrație de Keith Thompson*



*Pertus Sase*

*Rerisul dulce*

*Imperjum*

*Eis Remedio*

*Gartierul  
depozitecer*

*Pertus Ginci*

*Capacul*

*Doua  
de Est*

*Doua  
de Vest*

*Buteius*

 *Turm de veghe  
al Consiliului  
Mareelor*

 *Scara  
Sodului*

 *Nicovala*

 *Palatul de  
Smarald*

 *Transafirul  
alb*

 *Menajeria*

 *Pedul  
Gredmed*

 *Clubul  
Tierii*

 *Prințul  
Kashish*

 *Insula  
Vălul Negru*

 *Stinghia*

 *Vila  
Van Eck*

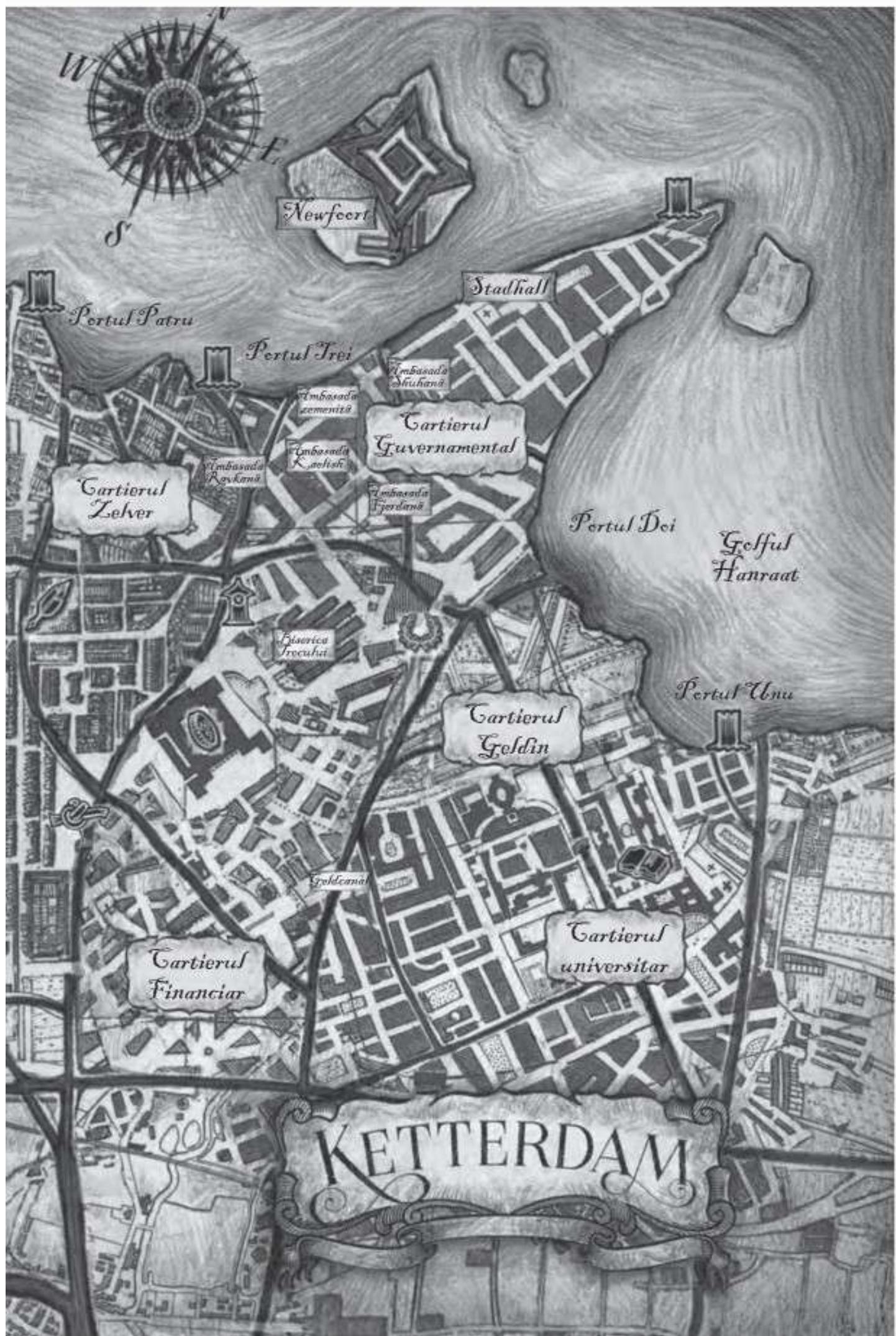
 *Resedinta  
Smec*

 *Bursa*

 *Zentsbridge*

 *Hetelul  
Geldrenner*

 *Hoeksplein*



# **GRISHA**

SOLDAȚI ÎN ARMATA A DOUA  
MAEȘTRI AI MICII ȘTIINȚE

## CORPORALKI

(ORDINUL VIILOR ȘI MORTILOR)  
Sfâșie-Inimi  
Vindecători

## ETHEREALKI

(ORDINUL INVOCATORILOR)  
Furtunoși  
Infernii  
Iscă-Valuri

## MATERIALKI

(ORDINUL FABRIKATORILOR)  
Duraști  
Alkemi

# Partea întâi

---

# Abandonăți

# 1. Retvenko

---

Retvenko s-a sprijinit de bar, vârându-și nasul în păhărelul murdar. Whisky-ul nu-l încălzise. Nimic nu te putea încălzi în orașul acela blestemat. Și nici nu aveai cum să scapi de duhoarea lui încărcioasă — apă de santină, scoici, piatră umedă — care părea să se fi impregnat în porii lui Retvenko, de parcă s-ar fi scufundat în esența orașului, asemănătoare celei mai proaste cești de ceai din lume.

Duharea se simțea cel mai tare în Butoi, mai ales într-o speluncă precum aceea, o tavernă înghesuită la parterul uneia dintre cele mai jalnice clădiri cu apartamente, cu tavanul curbat de vreme și din pricina construcției de măntuială, cu grinziile înnegrite de funinginea de la un șemineu care nu mai mergea de mult, pentru că i se infundase coșul. Podeaua era acoperită cu rumeguș, ca să absoarbă berea vărsată pe jos, voma și alte lichide asupra cărora mușterii localului ar fi putut scăpa controlul. Retvenko s-a întrebat de câtă vreme nu mai fuseseră curățate dușumelele. Și-a vârât nasul și mai adânc în pahar, înhalând aroma dulce a whisky-ului prost. I s-au umezit ochii.

— Se bea, nu se trage pe nas, i-a zis barmanul râzând.

Retvenko și-a pus paharul jos și s-a uitat la el cu privirea încețoșată. Avea gâtul gros și pieptul bombat — bătăuș în toată regula. Retvenko îl văzuse de mai multe ori aruncând în stradă câte un mușteriu gălăgios, dar îți era greu să-l iezi în serios văzându-l îmbrăcat după moda caraghioasă adoptată de tinerii din Butoi — o cămașă roz cu mânci atât de strânse pe bicepți, încât păreau gata să pocnească și o vestă stridentă, cu carouri portocalii și roșii. Semăna cu un crab transformat în dandy.

— Zi-mi o chestie, i-a răspuns Retvenko, care vorbea prost kerchiana, mai ales după câteva pahare. De ce pute orașul ăsta? Ca o supă râncedă. Ca o chiuvetă plină cu vase murdare.

Barmanul a izbucnit în râs:

— Aşa-i Ketterdamul. O să te obișnuiești.

Retvenko a clătinat din cap. Nu voia să se obișnuiască cu orașul și nici cu duhoarea lui. Slujba lui la consilierul Hoede fusese plăcicoasă, dar măcar încăperile casei lui erau mereu uscate și călduroase. Ca Grisha angajat cu contract, Retvenko era foarte apreciat în casa consilierului, care îl ținea în puf, mereu cu burta plină. Pe vremea aceea, îl blestema pe Hoede, pentru că se săturase să tot însوțească navele care transportau mărfuri scumpe peste mare și nu-i conveneau deloc termenii contractului pe care îl semnase prost este ca să scape din Ravka după războiul civil. Dar acum? Acum, se gândeau întruna la atelierul Grisha din casa lui Hoede, la focul care ardea voios în șemineu, la pâinea neagră cu unt și la feliile groase de șuncă. După moartea lui Hoede, Consiliul Comercial kerchian îi permisese lui Retvenko să plece în voiaj pe mare ca să-și poată răscumpăra contractul. Era plătit foarte prost, dar ce alte variante avea? Era un Furtunos Grisha

într-un oraș ostil și nu avea alte talente decât cele cu care se născuse.

— Încă unul? a întrebat barmanul, făcând semn spre paharul gol al lui Retvenko.

Dar Retvenko șovăia. Nu trebuia să-și irosească banii. Mai trebuia să-și închirieze serviciile pentru încă un voiaj, poate două, ca să completeze suma necesară pentru răscumpărarea contractului și pentru o cabină la clasa a treia pe o navă care să-l ducă înapoi în Ravka. Era tot ce-i trebuia.

Trebuia să ajungă la docuri într-o oră. Fuseseră anunțate furtuni, așa că echipajul avea nevoie ca Retvenko să controleze curenții de aer și să ghideze nava spre portul în care voiau să ajungă. Retvenko nu știa care era destinația și nici nu-l interesa. Căpitanul avea să-i dea coordonatele, iar el avea să umfle pânzele sau să domolească furtuna. Apoi avea să-și încaseze plata. Dar deocamdată nu bătea vântul. Poate reușea să doarmă în prima parte a călătoriei. Retvenko a bătut cu palma în bar și a încuiințat din cap. Ce era să facă? Merita și el un pic de alinare pe lumea asta.

— Nu-s curier, a mormăit el.

— Ce-ai zis? a întrebat barmanul, turnându-i încă un pahar.

Retvenko a dat plictisit din mâna. Bădăranul din fața lui n-ar fi avut cum să înțeleagă. Își ducea viața în obscuritate. Sperând să obțină ce? Încă un sfanț în buzunar? O privire caldă din partea unei fete drăguțe? Habar n-avea ce înseamnă gloria în luptă, ce înseamnă să fii venerat.

— Ești ravkan?

Deși mintea îi era învăluită de pâcla băuturii, Retvenko a devenit brusc atent:

— De ce?

— Fără un motiv anume. Dar vorbești ca un ravkan.

Retvenko și-a impus să se calmeze. Veneau mulți ravnkani la Ketterdam în căutare de lucru. Nimic din înfațisarea lui nu-l trăda că era Grisha. Propria-i lașitate l-a umplu de scârbă — față de sine, față de barman, față de orașul ăsta.

Tot ce voia era să-și savureze băutura în liniște. În tavernă nu era nimeni care să-i poată face necazuri și Retvenko știa că, deși barmanul era musculos, ar fi putut să-l pună la pământ fără probleme. Dar dacă erai Grisha, puteai da de necaz chiar și când stăteai liniștit. În ultima vreme, prin Ketterdam circulau zvonuri despre niște dispariții — Grisha care dispăreau de pe stradă sau din casele lor, răpiți, probabil, de negustorii de sclavi și vânduți la licitație. Însă Retvenko va avea grija să nu cadă în mâna lor, mai ales acum, când mai avea puțin și își putea cumpăra bilet de întoarcere în Ravka.

A dat de dușcă păhărelul de whisky, a trântit o monedă pe tejghea și s-a ridicat de pe taburetul de la bar. N-a lăsat bacșis. Cine voia bani n-avea decât să muncească.

Retvenko a simțit că se clatină ușor când a ieșit pe usă, iar duhoarea umedă nu făcea decât să-i înțețească amețeala. A plecat capul și a pornit spre Portul Patru, așteptând ca mersul să-i limpezească mintea. *Încă două călătorii*, și-a repetat el. Alte câteva săptămâni pe mare, alte câteva luni în acest oraș. Va reuși să le îndure. Se întrebă dacă îl aștepta în Ravka vreunul dintre vechii lui prieteni. Se zvonea că Tânărul rege era foarte generos cu grațierile, întrucât își dorea să reconstruiască Armata a Doua, alcătuită din militari Grisha, care fusese decimată de război.

— Încă două călătorii, a zis el cu voce tare, bătând din picioare ca să și le dezmorțească.

Cum de era atât de frig și de umed, deși venise primăvara? Cine trăia în Ketterdam se simțea ca și când ar fi fost prins la subsuoara rece a unui uriaș de gheăță. Retvenko mergea tremurând de-a lungul Grafcanalului, la cotul căruia se zărea Insula Vălul Negru. Pe vremuri, acolo își înmormântau morții bogătașii kerchieni, în căsuțe de piatră deasupra nivelului apei. O ciudătenie a climei făcea ca insulița să fie învăluită în cețuri mișcătoare, și umbila zvonul că ar fi fost bântuită. Retvenko a iutit pasul. Nu era superstițios — când erai înzestrat cu o putere ca a lui, nu aveai niciun motiv să te temi de ce ar putea să se ascundă în întuneric —, dar cui îi plăcea să treacă pe lângă un cimitir?

S-a înfășurat mai bine în palton și a pornit în grabă pe Havenstraat, fiind atent la mișcările din pasajele întortocheate. În scurtă vreme, urma să se întoarcă în Ravka, unde avea să umble pe străzi fără teamă. Presupunând că ar fi fost grațiat.

Retvenko s-a zgribulit stânjenit în palton. Războiul îi învrăjbișe pe Grisha, împărțindu-i în două tabere, iar tabăra lui fusese foarte brutală. Retvenko omorâse foști camarazi, civili, chiar și copii. Dar trecutul nu mai putea fi schimbat. Regele Nikolai avea nevoie de soldați și Retvenko era un soldat foarte bun.

Retvenko a salutat din cap garda înghesuită în cabină strâmtă de la intrarea în Portul Patru și a aruncat o privire peste umăr, să se asigure că nu fusese urmărit. Și-a croit drum pe lângă containerele de marfă până la docuri, s-a dus la cheiul unde era ancorată nava lui și s-a aşezat la rând ca să-l treacă ofițerul secund în registru. Retvenko

I-a recunoscut din alte voiajuri, mereu preocupat și prost dispus, cu gâtul subțire înălțându-i-se din gulerul paltonului. Ținea în mână un teanc gros de documente, iar Retvenko a zărit printre ele și sigiliul purpuriu al unui membru în Consiliul Comercial kerchian. În Ketterdam, aceste sigilii erau mai valoroase decât aurul, întrucât asigurau cele mai bune locuri de ancorare din port și acces preferențial la docuri. Și de ce aveau parte consilierii de un asemenea respect, de astfel de privilegii? Mulțumită banilor. Căci misiunile lor aduceau profit orașului. Puterea însemna ceva mai mult în Ravka, unde natura se supunea puterii Grisha, iar țara era condusă de un rege adevărat, nu de o mână de comercianți parveniți. E drept că Retvenko încercase să-l detroneze pe tatăl actualului rege, dar observația rămânea în picioare.

— Deocamdată nu îmbarcăm restul echipajului, a spus secundul când Retvenko i-a spus cum îl cheamă. Poți să stai la căldură în biroul șefului de port. Așteptăm semnalul de la Consiliul Mareelor.

— Vasăzică așa, a răspuns Retvenko cu un aer indiferent.

A aruncat o privire spre unul dintre turnurile negre, în formă de obelisc, care se înălțau deasupra portului. Dacă ar fi existat o sansă ca membrii din Consiliul Mareelor să-l poată vedea din turnurile lor de veghere, le-ar fi arătat ce credea despre ei cu ajutorul câtorva gesturi edificatoare. Cică erau Grisha, dar ridicaseră vreodată măcar un deget ca să-i ajute pe ceilalți Grisha din oraș? Ca să-i ajute pe cei mai puțin norocoși, cărora le-ar fi prins bine puțină generozitate?

— Nu, n-au ridicat niciun deget, și-a răspuns el cu voce tare.

Secundul s-a încruntat:

— Ghezen, Retvenko. Ai băut?

— Nu.

— Duhnești a whisky.

— Doar un pic de whisky.

— Să nu mai pui gura pe băutură. Fă rost de niște cafea sau de niște *jurda* tare. Bumbacul ăsta trebuie să ajungă la Djerholm în două săptămâni, iar noi nu te plătim ca să stai sub punte să-ți dregi mahmurelile. Ai înțeles?

— Da, da, i-a răspuns Retvenko, dând plăcintă din mâna, după care a pornit spre biroul șefului de port.

Dar după câțiva pași, și-a răsucit scurt încheietura mâinii și un vârtej ușor a smuls hârtiile pe care le ținea secundul în mâna, împrăștiindu-le pe chei.

— La naiba! a strigat el, aplecându-se să le strângă de pe scândurile cheiului, înainte să ajungă în mare.

Retvenko a zâmbit malitios, dar apoi s-a simțit copleșit de tristețe. Era un uriaș printre oameni, un Furtunos înzestrat, un soldat viteaz, dar aici era doar un *angajat*, un ravkan bătrân și trist care vorbea prost kerchiana și bea prea mult. *Acasă*, și-a spus în sinea lui. *În curând o să mă întorc acasă*. Avea să obțină grațierea și să arate încă o dată de ce era în stare. Avea să lupte pentru țara lui. Avea să doarmă sub un acoperiș fără spărturi și avea să poarte o *keftă* de lână albastră, căptușită cu blană de vulpe argintie. Avea să fie din nou Emil Retvenko, nu umbra jalnică de acum.

— Avem cafea, a spus un funcționar, făcând semn spre un vas de aramă, când Retvenko a intrat în biroul șefului de port.

— Ceai?

— Avem cafea.

*Ce țară!* Retvenko și-a umplut o cană cu zeama aceea neagră, mai mult ca să-și încălzească mâinile. Nu-i

suporta gustul, cu siguranță nu fără o doză sănătoasă de zahăr, cu care șeful de port uitase să se aprovizioneze.

— Începe să bată vântul, a spus funcționarul, auzind de afară bătăile unui clopot scuturat de o briză tot mai puternică.

— Am și eu urechi, a mormăit Retvenko.

— Aici n-o să bată cine știe ce, dar după ce ieși din port...

— Taci, l-a îintrerupt brusc Retvenko, care rămăsese în picioare, ascultând cu atenție.

— Ce-i? a întrebat funcționarul. Ce s-a...?

Retvenko a dus un deget la buze:

— Strigă cineva.

Zgomotul se auzise dinspre locul în care era ancorată nava.

— Sunt doar niște pescăruși. Soarele o să răsară în curând și...

Retvenko a ridicat o mână și o rafală de vânt l-a izbit pe funcționar de perete:

— Îți-am zis să taci.

Tânărul a rămas cu gura căscată, atârnând țintuit de scânduri:

— Tu ești Furtunosul echipajului?

Pe toți sfinții, oare Retvenko chiar trebuia să-i scoată tot aerul din plămâni și să-l sufoce ca să tacă?

Prin geamurile murdare, Retvenko a văzut că deja se crăpase de ziua, iar cerul începuse să se albăstrească. A auzit țipetele pescărușilor care își căutau micul dejun în valuri. Poate că băutura îi încețoșase mintea.

Retvenko și-a retras mâna, lăsându-l pe funcționar să se prăbușească pe podea. Își vărsase cafeaua, dar nu s-a sinchisit să-și umple altă cană.

— Ți-am zis că nu-i nimic, a bâiguit Tânărul, ridicându-se cu greu în picioare. Te-ai înfierbântat degeaba.

Apoi s-a scuturat de praf și s-a așezat la loc pe scaunul din spatele biroului.

— E prima oară când văd un Grisha.

Retvenko a pufnit — funcționarul probabil mai văzuse, dar nu-și dăduse seama.

— Ești plătit bine pentru voiajurile astea?

— Nu suficient de bine.

— Eu...

Dar orice ar fi vrut Tânărul să spună nu s-a mai auzit, pentru că ușa biroului a explodat într-o ploaie de așchii.

Retvenko a ridicat mâinile, ca să-și protejeze fața. S-a aruncat pe podea și s-a rostogolit în spatele biroului la care stătea funcționarul. În birou a intrat o femeie cu păr negru și ochi aurii. *O shuhană*.

Tânărul a întins mâna după o pușcă prinșă sub birou.

— Au venit să fure banii de salarii! a strigat el. Nu ne fură nimeni banii.

Retvenko se uita șocat la funcționarul deșirat care s-a ridicat în picioare ca un luptător răzbunător și a deschis focul. Zău că nimic nu-i motiva pe kerchieni ca banii.

Retvenko a aruncat o privire pe după birou și a apucat să vadă alicele împroșcate de pușcă lovind-o pe femeie în piept. Shuhana a fost azvârlită în spate și s-a izbit de tocul ușii, prăbușindu-se pe podea. În aer se simțea mirosul înțepător al prafului de pușcă și izul metalic al săngelui. Spre rușinea lui, Retvenko a simțit un gol în stomac. Trecuse multă vreme de când nu mai văzuse pe cineva împușcat în fața lui — și asta se întâmpla în timpul războiului.

— Nu ne fură nimeni banii, a repetat Tânărul cu satisfacție.